2024/1697

17.6.2024

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2024/1697,

12. juuni 2024,

mis käsitleb Ukraina rahastu audiitornõukogu moodustamist

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrust (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu, ([1]) eriti selle artiklit 36,

ning arvestades järgmist:

(1) Ukraina rahastu raames tuleks asutada audiitornõukogu, et suurendada selliste süsteemide tulemuslikkust, millega Ukraina haldab ja kontrollib liidu rahastust, ja eelkõige et ennetada pettusi, korruptsiooni, huvide konflikte ja normide rikkumisi, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2024/792 artiklis 36.

(2) Selleks et Ukraina saaks vastavalt määruse (EL) 2024/792 artiklile 36 esitada oma esimese maksetaotluse, tuleks audiitornõukogu kiiresti asutada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Moodustamine

Käesolevaga moodustatakse Ukraina rahastu audiitornõukogu ajavahemikuks, mis algab käesoleva otsuse vastuvõtmisest ja kestab kuni 30. juunini 2028.

Artikkel 2

Eesmärgid ja ülesanded

Audiitornõukogu aitab komisjonil hinnata selliste süsteemide tulemuslikkust, millega Ukraina haldab ja kontrollib rahastu raames eraldatud vahendeid, ja võidelda Ukraina rahastu alla kuuluvate liidu rahaliste vahendite halva haldamise, eriti pettuste, korruptsiooni, huvide konfliktide ja normide rikkumiste vastu.

Artikkel 3

Audiitornõukogu koosseis ja toimimine

1. Audiitornõukogusse kuulub kolm liiget ja see asub Brüsselis.

2. Komisjon võimaldab audiitornõukogu liikmetele kohase logistilise toe, ennekõike bürooruumid ja IT-toe.

([1]) ELT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

3. Audiitornõukogule on abiks sekretariaat, mis asub Kiievis ja mille eesotsas on sekretariaadi juhataja. Sekretariaat saab juhiseid ja suuniseid audiitornõukogu eesistujalt, kes määratakse ametisse vastavalt käesoleva otsuse artiklile 6.

4. Audiitornõukogu liikmete ja nende personali, sealhulgas sekretariaadi personali kohta kehtib komisjoni otsuse 1999/396/EÜ, ESTÜ, Euratom [2] (pettuste, korruptsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava ebaseadusliku tegevuse tõkestamisega seotud sisejuurdluse tingimuste kohta) artikkel 2.

Artikkel 4

Audiitornõukogu liikmete ametisse nimetamine, ametiaeg ja ametist vabastamine

1. Audiitornõukogu liikmed määrab ametisse komisjon osalemiskutse tulemuste põhjal. Audiitornõukogu liikmete ametiaeg algab audiitornõukogu ametisse nimetamise otsuses kindlaks määratud kuupäeval.

2. Audiitornõukogu liikmed peavad olema liidu kodanikud, kellel on auditi, järelevalve ja kontrolli valdkonnas ja/või pettuste, korruptsiooni, huvide konfliktide ja normide rikkumiste vastase võitluse valdkonnas tõendatud kogemused, mis on ideaaljuhul omandatud ELi institutsioonides või liikmesriigi avaliku sektori asutuses juhtival kohal töötades.

3. Audiitornõukogu liikmed nimetatakse ametisse komisjoni erinõustajatena Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste [3] artikli 5 tähenduses ja nende ametiaeg on kaks aastat. Liikmetega sõlmitakse pikendamisvõimalusega lepingud, mis tagavad nende täieliku sõltumatuse igasugusest välismõjust oma ülesannete täitmisel. Audiitornõukogu liikmed peavad olema kas läbinud julgeolekukontrolli või kui nad ei ole seda varem läbinud, siis nõus läbima julgeoleku-kontrolli oma kodakondsuse järgses liikmesriigis.

4. Valikumenetlust juhib naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraadi peadirektor ning teda abistab žürii, kelle liikmed peadirektor valib Euroopa Komisjoni peadirektoraatidest, mis selle teemaga kõige rohkem kokku puutuvad. Žürii esitab peadirektorile kandidaatide nimekirja, mis on koostatud osalemiskutse tulemuste ja seejärel peetud vestluste põhjal. Peadirektor valib audiitornõukogu liikmed ja kolm asendusliiget, kes asendavad audiitornõukogu liiget, kui nõukogu liige enam ei saa või ei soovi oma ülesandeid täita.

5. Kui audiitornõukogu liige ei vasta enam tema ülesannete täitmise eelduseks olevatele tingimustele, mis on esitatud käesolevas otsuses ja liikmete lepingutes, võib komisjon ta ametist vabastada.

[2] Komisjoni 2. juuni 1999. aasta otsus 1999/396/EÜ pettuste, korruptsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava ebaseadusliku tegevuse tõkestamisega seotud sisejuurdluse tingimuste kohta (ELT L 149, 16.6.1999, lk 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1999/396/oj).

[3] Määrus nr 31/EMÜ, 11/Euratom, millega kehtestatakse Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused (EÜT 45, 14.6.1962, lk 1385/62), viimati muudetud 3. jaanuaril 2024 (ELT C, C/2024/509, 3.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/509/oj). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01962R0031-20240101

6. Kui audiitornõukogu liige ei ole meditsiinilistel või muudel põhjustel piiratud ajavahemikul ajutiselt võimeline oma ülesandeid täitma, võib komisjon kokkuleppel audiitornõukogu asjaomase liikmega nimetada ajavahemikuks, kui ta ei suuda oma ülesandeid täita, ametisse asendusliikme, kuni asjaomane audiitornõukogu liige suudab taas asuda oma ülesandeid täitma.

7. Lõikes 6 osutatud piiratud ajavahemik ei tohi ületada kuut kuud.

Artikkel 5

Eesistuja ja eesistuja asetäitja ametisse nimetamine

1. Naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraadi peadirektor määrab ühe liikme audiitornõukogu eesistujaks ja ühe liikme eesistuja asetäitjaks. Juhul kui eesistuja ei saa oma ülesandeid täita, täidab neid tema asetäitja.

2. Kui eesistuja ametikoht jääb vabaks, täidab asetäitja tema ülesandeid seni, kuni naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraadi peadirektor määrab uue eesistuja.

Artikkel 6

Eesistuja kohustused

1. Eesistuja esindab nõukogu. Ta juhatab koosolekuid ja korraldab nõukogu tööd.

2. Eesistuja võib volitada kõiki audiitornõukogu liikmeid ja sekretariaadi juhatajat audiitornõukogu nimel dokumente allkirjastama.

3. Eesistuja määrab kindlaks audiitornõukogu koosolekute toimumise ajakava ja päevakorra.

4. Eesistuja ülesanne on koostada kuue kuu jooksul pärast audiitornõukogu moodustamist audiitornõukogu töökord.

Artikkel 7

Sõltumatus ja objektiivsus

Audiitornõukogu liikmed ja sekretariaadi töötajad täidavad oma ülesandeid täiesti objektiivselt ja sõltumatult ning tegutsevad kooskõlas kõige rangemate rahvusvaheliste tavade, standardite ja suunistega ennekõike auditi valdkonnas.

Artikkel 8

Koosolekute korraldamine

1. Igal aastal peetakse Brüsselis vähemalt kuus audiitornõukogu koosolekut, mis võidakse põhjendatud juhtudel pidada ka muus paigas või veebis. Lisaks sellele käib audiitornõukogu igal aastal vähemalt kuus korda Kiievis, kui olud seda võimaldavad.

2. Eesistuja hoolitseb selle eest, et kõigil audiitornõukogu koosolekutel on koos kvoorum (kaks audiitornõukogu liiget).

3. Eesistuja hoolitseb selle eest, et audiitornõukogu koosolekud täidavad ülesannet arutada sekretariaadi märkusi, anda suuniseid sekretariaadi töö kohta ja esitada komisjonile aruandeid.

4. Eesistuja võib vajadust mööda kokku kutsuda lisakoosolekuid, mida võidakse pidada hübriidvormis. Koosolekud korraldatakse piisava ajavaruga, et kõik liikmed ja külalised saaksid neil osaleda.

Artikkel 9

Sekretariaat

1. Audiitornõukogu sekretariaadi moodustavad halduse, kontrolli, auditi ja muude asjassepuutuvate valdkondade spetsialistid ning sekretärid, kes värvatakse naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraadi korraldatud hankemenetluse tulemusena sõlmitud teenuslepinguga.

2. Sekretariaadi eesotsas on sekretariaadi juhataja – komisjoni ametnik, kelle määrab ametisse naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraat.

3. Sekretariaat abistab audiitornõukogu tema ülesannete täitmisel, eelkõige kogub ja esitab sekretariaadi juhataja kaudu kõiki asjassepuutuvaid andmeid.

Artikkel 10

Vaatlejad

1. Komisjon võib kutsuda audiitornõukogu tegevuses osalema liikmesriikide ja teiste abiandjate esindajaid. Komisjon võib kutsuda teisi rahastusse panustavaid abiandjaid üles määrama audiitornõukogusse vaatlejaid.

2. Komisjoni kutsutud vaatlejad võivad selle kutse alusel osaleda audiitornõukogu koosolekutel ja tutvuda teabega. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, näiteks konfidentsiaalsuse või andmekaitse eesmärgil, võib audiitornõukogu eesistuja pärast teiste audiitornõukogu liikmetega konsulteerimist mitte võimaldada vaatlejatel teabega tutvuda.

3. Pärast teiste audiitornõukogu liikmetega konsulteerimist võib audiitornõukogu eesistuja kutsuda vaatlejaid audiitornõukogu aruteludele ja paluda, et vaatlejad esitaksid suulisi ja kirjalikke märkusi.

4. Vaatlejad ei osale aruannete ega soovituste vastuvõtmises.

Artikkel 11

Huvide konfliktide ennetamine ja käsitlemine

1. Kui audiitornõukogu liikmel või muul isikul, kes osaleb audiitornõukogu koosolekutel, muu hulgas vaatlejana, tekib huvide konflikt või ta sattub olukorda, mida avalikkus võib tõlgendada kui huvide konflikti, teatab ta sellest kohe teistele audiitornõukogu liikmetele ja sekretariaadile ning ei osale audiitornõukogu vastavates arutueludes ega audiitornõukogu vastavate aruannete ja soovituste vastuvõtmises.

2. Audiitornõukogu eesistuja võtab lõikes 1 kirjeldatud juhul kõik asjakohased meetmed, kui teda on nõuetekohaselt teavitatud.

3. Niipea kui audiitornõukogu eesistuja on saanud teadlikuks lõikes 1 kirjeldatud olukorrast, teatab ta sellest naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraadi peadirektorile.

Artikkel 12

Audiitornõukogu ülesanded

1. Audiitornõukogu abistab komisjoni, jälgides pidevalt süsteeme, millega Ukraina haldab ja kontrollib rahastu raames eraldatud liidu vahendeid, ning teatades kõigist nende süsteemide süsteemsetest probleemidest ja võimalikest nõrkustest. Muu hulgas hindab audiitornõukogu süsteeme, mis on Ukrainas kasutusel rahastust kaetud kulutustega seotud võimalike pettuse- või korruptsioonijuhtumite, huvide konfliktide ja muude normide rikkumiste vältimiseks, heastamiseks, neist teatamiseks ning selleks, et nendega tulemuslikult tegeleda, neid uurida ja nende eest vastutusele võtta.

2. Audiitornõukogul on õigus taotleda pädevatelt asutustelt teavet ning kontrollida (sealhulgas kohapeal) omal käel, muu hulgas oma sekretariaadi vahendusel, ükskõik millal Ukraina haldus- ja kontrollisüsteeme, samuti menetlusi ja kulusid, millega rakendatakse Ukraina kavale antud hinnangu heakskiitmist käsitlevas nõukogu otsuses esitatud samme, mida komisjon on kord kvartalis esitatavate maksetaotluste raames juba kontrollinud. Selle tulemusena koostatavates aruannetes esitatakse Ukrainale vajadust mööda soovitusi riigi haldus- ja kontrollisüsteemide parandamiseks ning need aruanded esitatakse komisjonile. Audiitornõukogu tegevus ei piira komisjoni, OLAFi, Euroopa Kontrollikoja ega Euroopa Prokuratuuri volitusi.

3. Audiitornõukogu esitab komisjonile aruandeid, sealhulgas koopia lõikes 2 nimetatud soovitustest, vähemalt kord iga kolme kuu jooksul, tuginedes tööprogrammile, mis esitatakse komisjonile kolme kuu jooksul alates kuupäevast, kui nõukogu tegevust alustas. Nimetatud aruannetes esitatakse nõukogu arvamus Ukraina haldus- ja kontrollisüsteemide toimimise ja tulemuslikkuse kohta. Komisjonile edastatakse viivitamata teave, mille nõukogu on saanud või millest talle on teatatud ning mis puudutab rahastust kaetud kulude halva haldamise tuvastatud juhtumeid või tõsist sellealast kahtlust.

4. Audiitornõukogu võtab vastu soovitused Ukrainale kõigi selliste juhtumite kohta, mille puhul Ukraina pädevad asutused ei ole audiitornõukogu arvates võtnud vajalikke meetmeid, et ennetada, avastada, kõrvaldada ja uurida pettusi, korruptsiooni, huvide konflikte ja normide rikkumisi, mis on mõjutanud või ähvardavad tõsiselt mõjutada rahastust kaetavate kulude usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti nende eest vastutusele võtta, ning kõigil juhtudel, kui audiitorkogu tuvastab puudusi, mis mõjutavad Ukraina ametiasutuste kehtestatud kontrollisüsteemi ülesehitust ja toimimist.

5. Vajaduse korral ja kõigi selliste juhtumite puhul, kui on vaja meetmeid pettuste, korruptsiooni, huvide konfliktide, normide rikkumiste või muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse ennetamiseks, avastamiseks, kõrvaldamiseks ja uurimiseks ning sellise tegevuse eest vastutusele võtmiseks, saadetakse audiitornõukogu aruanded ja neis sisalduv teave viivitamata komisjonile, Euroopa Pettustevastasele Ametile ja Euroopa Prokuratuurile, sõltuvalt sellest, kelle pädevusse see kuulub. Lisaks sellele võib audiitornõukogu edastada oma aruanded ja teabe vajadust mööda asjaomastele Ukraina ametiasutusele, eriti juhtumite puhul, kui on vaja nende asutuste poolseid meetmeid pettuste, korruptsiooni, huvide konfliktide, normide rikkumiste või muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse ennetamiseks, avastamiseks, kõrvaldamiseks ja uurimiseks ning sellise tegevuse eest vastutusele võtmiseks.

6. Audiitornõukogu taotleb Ukrainalt abi teabe ja dokumentide, sealhulgas elektrooniliste andmete saamiseks ja võib taotleda, et Ukraina võtaks kõik vajalikud meetmed, et lihtsustada selliste isikute tööd, kellele on tehtud ülesandeks teha (kohapealseid) kontrolle, ilma et see piiraks kehtivate ELi ja Ukraina andmekaitse ja -turvalisusnormide kohaldamist.

7. Vajadust mööda tagab audiitornõukogu korrapärase dialoogi ja koostöö Euroopa Kontrollikoja ning Ukraina ülemraada kontrollikoja ja muude institutsioonidega.

Artikkel 13

Andmekaitse ja konfidentsiaalsus

1. Kõik audiitornõukogu liikmed ja audiitornõukogu sekretariaadi töötajad hoiavad oma tööst tulenevalt või sellega seoses saadud teabe rangelt konfidentsiaalsena. Ennekõike tagavad nad isikuandmete, konfidentsiaalse teabe ja tundliku äriteabe kaitse.

2. Isikuandmeid töödeldakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 ([4]) sätetega, mida kohaldatakse *mutatis mutandis*.

3. Audiitornõukogu võtab vastu andmekaitse alased sisemenetlused ja põhimõtted kooskõlas määrusega (EL) 2018/1725.

4. Audiitornõukogu võtab vastu konfidentsiaalse teabe ja tundliku äriteabe kaitse suunised.

Artikkel 14

Aruannete ja soovituste vastuvõtmine

1. Audiitornõukogu eesistuja ja muud liikmed püüavad saavutada konsensuse aruannete ja soovituste sisu suhtes. Konsensuse puudumisel otsustatakse sisu üle audiitornõukogu liikmete häälteenamusega. Kui hääled jagunevad võrdselt, on otsustav eesistuja hääl. Audiitornõukogu eesistuja ja kõik selle liikmed võivad taotleda hääletamise korraldamist.

2. Audiitornõukogu saadab komisjonile oma aruanded, sealhulgas Ukrainale esitatud soovitused. Komisjon saadab soovitused ka Ukrainale.

3. Audiitornõukogu teeb alalist järelevalvet soovituste rakendamise üle.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

Artikkel 15

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 12. juuni 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN